

Un fost director de institutie este acuzat ca este „papusarul” actiunii de revendicare a sediului institutiei pe care a condus-o. * Vreo 20 de morti ar putea fi dezhumati, pentru a face loc unui proiect imobiliar. * Zeci de scoli, licee, sedii de institutii publice si chiar cimitire din Sighetu Marmatiei sunt disputate in procese de retrocedare. * Pe langa cererile legitime, ale fostilor proprietari sau ale urmasilor lor, in „capitala” Maramuresului Istoric se vorbeste de o adevarata mafie imobiliara: potentati ai zilei care cumpara dreptul de proprietate inainte ca procesele de revendicare sa se finalizeze si apoi, incearca sa le vanda, pe bani grei, statului.

„Morisca” retrocedarilor loveste Sighetu Marmatiei si genereaza afaceri de milioane de Euro pentru baietii inspirati, dotati cu rabdare si informatii de la Cartea Funciara! De la scoli si licee, la cimitire, intreg centrul istoric al municipiului de peste Deal este revendicat de fostii proprietari. „Tavalugul” revendicarilor a atins proportii atat de mari, incat, in cazul in care cladirile ar fi „confiscate” de fostii proprietari, multe institutii n-ar avea unde sa-si desfasoare activitatea. Mai mult, „furia” proceselor a creat „mostri”. Inspiratii zilei, cu acces la istoricul cladirilor, au intrat pe fir. Din sursele noastre, metoda folosita de „latifundiarii retrocedarilor” e simpla: se ia o cladire publica, de preferinta situata in centrul orasului si folosita de o institutie importanta, se cauta in cartea funciara o perioada in care imobilul nu a apartinut Statului Roman si numele fostului proprietar. Apoi, incep cautarile: cum in mare parte, fostii proprietari sunt evrei, cei mai multi sunt plecati din tara ori au decedat, „baietii destepti” incearca sa dea de urmasii acestora si sa-i convinga sa introduca cererea de retrocedare. Daca afacerea merge bine, cererea e transmisa fie prin fax, prin printr-un imputernicit. De cele mai multe ori, proprietarii nici macar nu se sinchisesc sa vina in tara.

Deh, „baietii destepti” le asigura un profit sigur. Se incheie la notar un contract prin care fostul proprietar se angajeaza sa cedeze toate drepturile asupra imobilului imediat ce intra in posesia lui. Daca sentinta e favorabila, „baietii destepti” preiau imobilul si incearca sa-l vanda, de cele mai multe ori statului, dar la suprapret. „Metoda” a ajuns sa fie prinsa, din zbor, de diferiti potentati ai zilei. Asa s-a ajuns la halucinantul scenariu potrivit caruia un fost director ar incerca

sa intre in posesia sediului institutiei pe care a condus-o.

Pe lista cladirilor revendicate din Sighetu Marmatiei, se afla si sediul Centrului de Executie Bugetara, institutie aflata in subordinea Inspectoratului Scolar Judetean Maramures, care tine evidenta contabila a mai multor scoli de peste Deal. Cladirea extrem de veche, situata vizavi de Palatul Culturii, a fost „ochita” prin 2006-2007 de un anume Arbel Yoseph, care sustine ca este proprietarul imobilului. Pe atunci, centrul era condus de Grigore Moldovan care, de altfel, a ocupat fotoliul de director vreo 10 ani in perioada postdembrista. Povestea revendicarii a ajuns in instanta si, de atunci, dosarul se tot „plimba” de la Cluj la Bucuresti si retur. Juristul Primariei Sighetu Marmatiei, Petru Romanisin, spune ca: „Am castigat la Tribunalul Maramures, am pierdut la Curtea de Apel Cluj, am atacat cu recurs la Inalta Curte de Casatie si Justitie, am castigat si s-a trimis cu rejudecare la Curtea de Apel”. Speculatiile legate de o posibila legatura intre Arbel si Moldovan au inceput sa apara inca din timpul procesului. Surprinzator, in loc sa-si apere institutia, Moldovan a depus la dosar o hartie prin care a aratat ca nu s-au efectuat lucrari de investitii, ci doar de reparatii. „Smenul” e simplu: in caz de investitii, lucrurile se complica. Chiar daca ar castiga procesul, fostul proprietar trebuie sa despagubeasca statul. Ori, in caz de „reparatii si lucrari de intretinere”, lucrurile stau exact pe dos, pentru ca intrau in sarcina „chiriasului”. Asa ca Moldovan a inlesnit, practic, prin acea hartie, retrocedarea imobilului, urmand ca statul sa ramana cu buza umflata, desi a investit circa 600 de milioane lei vechi in cladirea respectiva. Ciudata tactica a fostului director este reliefata si de un contract de donatie incheiat intre Centru si o societate (care se spune ca i-ar apartine fiicei sale), prin care este donata o centrala pe gaz. Contractul este grevat de o conditie: donatia „se ridica” in cazul in care imobilul isi schimba destinatia sau este revendicat de fostul proprietar!

Potrivit surselor noastre, actiunea n-a fost tocmai „dezinteresata”. Din surse judiciare, s-a dus vestea ca Moldovan ar fi incheiat la notar un contract cu Arbel Yoseph si, a doua zi dupa ce acesta intra in posesia cladirii, imobilul este transferat pe numele lui Moldovan: „Totul a fost gandit. El a mers la cartea funciara, a gasit o perioada prin ‘61-‘62, cand sediul era intabulat pe un evreu si a facut investigatii gen can-can, a chemat toti batraneii evrei la mese, i-a intrebat daca nu stiu unde e proprietarul. Aia erau plecati in strainatate si nu stiau nimic. I-a trebuit o perioada de timp sa-l gaseasca pe mostenitor. Pana la urma, a facut un contract, nici n-a venit persoana, prin fax s-a facut”. Scenariul este vehiculat tot mai intens, mai ales ca Moldovan a mai intrat in posesia unei cladiri publice dupa o metoda similara. Dispensarul Veterinar din Sighet a fost revendicat de fostul proprietar si cumparat imediat de Moldovan. Ulterior, pe vremea cand se incerca gasirea unei locatii pentru un campus in Sighet, Moldovan ar fi oferit cladirea dispensarului Inspectoratului Scolar. Dar nu gratuit, ci contra sumei de un milion de Euro. Povestea a fost confirmata de surse din inspectorat. Iar juristul Primariei se fereste sa dea detalii, dar recunoaste ca dispensarul a ajuns in proprietatea lui Moldovan: „Cu dispensarul, am fost in instanta si am pierdut. Dansul (Moldovan, n. red.), in calitate de intreprinzator, a cumparat de la fostii proprietari cu care era in instanta”. Moldovan neaga insa ca ar avea vreo legatura cu revendicarea sediului institutiei pe care a condus-o si lasa sa se inteleaga ca ar fi vorba despre o interpretare eronata: „Persoana care cere retrocedarea a spus, cand era intr-o prima faza procesul, la Curtea de Apel, ca daca isi primeste cladirea, el o ofera spre vanzare fie Primariei, fie centrului bugetar, fie mie, personal. De aici, au pornit aceste povesti”.

Problema revendicarilor din Sighet nu se opreste insa la aceasta cladire. Romanisin

recunoaste ca: „Am avut probleme cu revendicarile. Aproape tot centrul istoric este revendicat. Inclusiv cimitirele au fost revendicate, ne judecam inca, incearca sa scoata mortii si sa construiasca”. Povestea cimitirului Parohiei Ortodoxe nr. 1 este incalcita si tumultuoasa. Preotul Paul Tomoioaga povesteste ca parohia pe care o pastoreste nu a avut cimitir pana in 2001: „Eram chiriasi in cimitirul pe care il administra Parohia 2. Acolo, s-a ajuns la situatia in care se punea atata pamant pe sicriu, ca exista riscul sa dezgroape cainii pe cineva. Am facut taraboi si am obtinut un cimitir de 12.000 mp”. Numai ca terenul obtinut de parohie era ocupat cu baraci, cantare si fel de fel de fiare si gunoaie. Asa ca a durat vreo 2 ani numai curatarea terenului si aducerea lui la niste standarde de bun simt. S-a facut proiect, s-au obtinut autorizatii, a fost imprejmuita zona si s-a ridicat o capela. Dupa 2 ani de investitii, cimitirul din Sighet era primul din tara autorizat si amenajat la standarde europene, desi, pe acea vreme, nu se impuneau astfel de obligatii. Preotul Tomoioaga spune ca lucrarea nu e inca terminata, ci ar mai fi de curatat jumatate din teren. Dar, intre timp, credinciosii au macar unde sa-si ingroape mortii. In zona sunt deja inmormantate cateva zeci de persoane si alte locuri de veci au fost concesionate. Pentru a obtine banii de investitii, Consiliul Parohial a decis concesionarea locurilor, dar fara a stabili exact amplasamentul, deoarece din cauza situatiei terenului, acest lucru era imposibil.

Acum, insa, situatia mortilor si a concesiunilor e incerta. Gheorghe Pop, un batran din Cluj, a dat in judecata Primaria si revendica o bucata de teren de vreo 30 de ari, situata in incinta cimitirului si ocupata cu morminte, inclusiv poarta de intrare. Preotul spune ca, in cazul in care terenul ar fi revendicat, s-ar crea un fel de revolta intre credinciosi: „Poate ca-s 20-30 de morminte. E poarta, tocmai unde revendica el. Noi am si demarat un proiect. Primaria a incercat sa-l despagubeasca. A fost un expert la fata locului si a stabilit ca nu i se poate da teren acolo. Daca instanta-i da, sa se descurce cu credinciosii. Noi, sa putem face investitii, am concesionat locuri de veci, dar nu am putut spune unde, ca nu era curatat locul. Dar poate zice omul: aici vreau. Si sunt oameni ingropati acolo, ca in rest nu era curatat terenul”.

Prin Sighet, se spune ba ca Pop ar intentiona sa dezvolte un proiect imobiliar in zona si sa dezgroape mortii pentru a face loc constructiilor, ba ca ar intentiona sa faca un cimitir in cimitir. Evident, privat. In ambele cazuri, efectul ar fi dezastruos pentru comunitate. In primul caz, nimeni nu va fi de acord sa i se dezgroape mortii, iar in al doilea, oamenii nu vor fi de acord sa plateasca noi taxe, din moment ce si-au concesionat deja locurile de veci. Vom reveni.

Lovit din doua parti de desfiintare

Florin Simion, actualul director al Centrului de Executie Bugetara Sighet, spune ca a aflat de la Primaria ca sediul institutiei pe care o conduce este obiectul unui proces de retrocedare care se apropie de final. „Pe langa faptul ca, oricum, institutia in sine (Centrul de Executie Bugetara) ar fi desfiintata, nu va mai aparea pe organigrama ISJ-ului, iata ca a aparut si problema asta cu partea fizica, cu imobilul. Practic, suntem loviti din doua parti de desfiintare. In cazul in care procesul va fi castigat, am vorbit cu Primaria si doamna primar mi-a promis ca o sa gaseasca solutii. Zvonul ca centrul se desfiinteaza este de mult timp, dar atata timp cat tine criza financiara, e greu de crezut acest lucru. Desfiintarea centrului implica, practic, angajarea la scoli a contabililor care sunt aici. Se incarca foarte mult cu postul de contabil, iar salariile lor sunt destul de mari”.

Politia sta in „casa parohiala”

Biserica Ortodoxa detine, in Sighet, o lista lunga de proprietati, printre care si sediul Politiei (candva, fosta casa parohiala), dar, deocamdata, n-a intrat in posesia niciunui imobil. In schimb, o parte din bunurile care au apartinut bisericii a fost instrainata in conditii dubioase. Drept exemplu, o casa parohiala a fost vanduta de Gosmara la pretul unui televizor color: 280 RON.

Autor: Ioana Lucacel

Sursa: [Gazeta de Maramures](#)